

The image features a vertical banner on the left side, divided into two horizontal sections: a blue top section and a yellow bottom section, representing the Ukrainian national flag. The background of the entire slide is white.

Russian Aggression against Ukraine

**Day-by-day Reaction
in Education and Research**

Case of the Czech Republic

**European Parliament, CULT, 15th March 2022
Václav Velčovský, CZ MEYS**

■ Context

- CZ MEYS (www.msmt.cz) is responsible for both all types of education (incl. HEIs), and research
- CZ MEYS is the Managing Authority for the Operation Program Research, Development, and Education (opvvv.msmt.cz)
- CZ MEYS is the National Authority for Erasmus+ and European Solidarity Corps; national agency for all sectors is its funded organization the Czech National Agency for International Education and Research (www.dzs.cz)
- Founders of kindergartens and primary schools are usually municipalities, for secondary schools regions, their legal form is funded organization of municipality/region
- Universities have the biggest autonomy among the OECD countries
- HEIs have 8,000 Russian and 4,000 Ukrainian students in proper studies (ie. excl. mobilities)
- CZ distinguishes nationality and (state) citizenship

■ Friday, 25th February – Minister Gazdík’s Call against Xenophobia

- <https://www.msmt.cz/ministr-gazdik-do-skol-valecne-nepratelstvi-nepatri>
- After incidents between Russian and Ukrainian university students
- „Individual pupil, or student is not directly responsible for the steps of his/her national politicians.“
- Call towards both HEIs, and schools teachers to actively communicate the current situation with pupils and students

DOPORUČENÍ PRO ŠKOLY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Doporučujeme v rámci školy jasně informovat o postoji České republiky k ruské agresi na Ukrajině.

● ● ●

Věnujte, prosím, zvýšenou pozornost žákům ukrajinské, ruské i běloruské národnosti na vašich školách, včetně možnosti ve zvýšené míře využít péči pracovníků školních poradenských pracovišť.

● ● ●

Ve třídách, kde se tyto žáci vyskytují, doporučujeme intenzivní cílenou preventivní práci s celým třídním kolektivem. Náplní této činnosti by mělo být především respektování individuality, dodržování lidských práv a jasné deklarování toho, že národnost nečiní člověka odpovědným za kroky, které realizuje státní režim země, odkud dotyčný pochází.

● ● ●

Se školními/třídními kolektivy doporučujeme pracovat v rámci osvěty s tématy rovnosti, respektu a tolerance.

■ Monday, 28th February – Vice Minister Velčovský's Instruction

– <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/pokyn-namestka-velcovskeho-k-dopadum-ruske-agrese-vuci>

- Protection of the financial interests of EU and CZ
- Termination of all EU financial support toward projects with the Russian subjects' participation or mobilities, incl. public procurement
- Withdrawal of the Czech language teachers from the Russian universities
- Ban on transferring money to the banks owned by Russian entities

POKYN NÁMĚSTKA VELČOVSKÉHO K DOPADŮM RUSKÉ AGRESE VŮČI UKRAJINĚ

Řídící orgán Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání sděluje všem příjemcům pokyn náměstka pro řízení sekce mezinárodních vztahů, EU a ESIF Václava Velčovského k dopadům ruské agrese.

Na základě pokynu náměstka pro řízení sekce mezinárodních vztahů, EU a ESIF Václava Velčovského:

- ▶ od 1. března 2022 nebudou ze strany Řídícího orgánu OP VVV zasílány **žádné platby na účty vedené u Sberbank CZ, a.s.**;
- ▶ nebudou za způsobilé považovány žádné výdaje příjemců či jejich partnerů za zboží a služby dodané po 28. únoru 2022 a **poukázané subjektům majícím sídlo na území Ruské federace**;
- ▶ nebudou do plnění indikátorů započítávány jakékoliv smlouvy, memoranda či jiné dokumenty právní či neprávní povahy o výzkumné či vzdělávací mezinárodní spolupráci uzavřené příjemci či jejich partnery od 1. března 2022 **se subjekty majícími sídlo na území Ruské federace**;
- ▶ nebudou za způsobilé považovány výdaje na **mobility do a z Ruské federace** zahájené od 1. března 2022;
- ▶ od 1. března 2022 obsazována uvolněná **místa lektorů na vysokých školách a učitelů u krajanů** v subjektech majících sídlo na území Ruské federace.

■ Tuesday, 1st March – MEYS' Financial Support for HEIs

- <https://www.msmt.cz/msmt-da-na-podporu-ukrajinskych-studentu-150-milionu>
- MEYS provided extraordinary 6 mil EUR for HEIs
- Targeted support for Ukrainian HEIs students (ie. provided by HEIs)
- Ukrainian students cannot return to their homeland and therefore need further support
- Support for newly arrived students

MŠMT DÁ NA PODPORU UKRAJINSKÝCH STUDENTŮ 150 MILIONŮ

Praha, 1. března 2022 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podpoří studium ukrajinských studentů na českých vysokých školách. Pomoc cílí jak na nově přijaté studenty ke studiu celého studijního programu, tak studenty přijíždějící na krátkodobé studijní pobyty. V současnosti je tak celková alokace 150 milionů korun a na jednoho studenta může z tohoto programu získat vysoká škola až 150 tisíc korun na tento nebo příští akademický rok.

O poskytnutí této podpory jsme rozhodli okamžitě v reakci na nastalou situaci na Ukrajině. Peníze budou určeny například pro studenty obávající se pokračovat ve studiu za současné situace na Ukrajině, ale také těm, kterým bylo tamní studium znemožněno," uvedl ministr školství, mládeže a tělovýchovy Petr Gazdík. O tom, zda uchazeči z řad ukrajinských studentů spadají do této kategorie, rozhodne sama vysoká škola, například na základě motivačních dopisů a pohovorů s uchazeči.

Finance může vysoká škola využít, kromě samotného zajištění studia, například na pokrytí stipendia či dalších služeb souvisejících se studiem. U krátkodobých studijních pobytů bude finanční podpora činit 15 000 korun měsíčně. V současné době je podpora odhadována na přibližně tisíc až patnáct set studentů.

■ In the Meantime

- Ambiguous Interpretation of Ukrainian Law

- Panic between Ukrainian students regarding their obligation to enlist
- Ukrainian Presidential Decree on Mobilization had to be approved by Parliament, process unclear, web unavailable
- Its draft contained exemption for students (abroad as well?)
- Substantial part of students decided to enlist voluntarily

■ In the Meantime

- Spontaneous help of other students, associations, and NGOs
- Activation of civic society towards refugees

■ In the Meantime

- Update and revision of www.edu.cz for the Ukrainians' needs

■ Wednesday, 2nd March – Minister Gazdík’s Call for Education and Research Organization

- <https://www.msmt.cz/vyjadreni-ministra-skolstvi-ke-spolupraci-cr-s-ruskou>
- Organizations had to consider termination of the cooperation with Russian institutions
- *„Although I am well aware that the partial interests of Czech education and research may be endangered by this step, I cannot compromise on my political and especially ethical belief that it is impossible to cooperate with the country that started the war or its institutions.“*
- All HEIs were asked by MEYS for launch specific scholarship programs for Ukrainian students

MINISTR ŠKOLSTVÍ KE SPOLUPRÁCI ČR S RUSKOU FEDERACÍ

Jsem hluboce znepokojen probíhajícím válečným konfliktem, který probíhá na samém prahu Evropské unie. Nelze než odsoudit bezprecedentní ruskou agresi proti Ukrajině, která tolik připomíná zkušenosti, kterým byla naše vlast vystavena opakovaně během 20. století.

Jako člen vlády ČR, do jehož gesce spadají agendy vzdělávání, výzkumu a vývoje a mezinárodní spolupráce v těchto oblastech, bych tímto chtěl **důrazně vyzvat všechny vzdělávací a výzkumné instituce ČR, aby neprodleně a důsledně zvážily pokračování jak své bilaterální spolupráce se subjekty majícími své sídlo na území Ruské federace, tak i multilaterální spolupráce, v nichž má Ruská federace vliv a podíl.**

Přestože si jsem dobře vědom, že tímto krokem mohou být ohroženy dílčí zájmy českého vzdělávání a výzkumu plynoucí ze spolupráce, nemohu slevit ze svého politického a zejména etického přesvědčení, že se zemí, která započala válečný konflikt, ani jejími institucemi nelze spolupracovat.

■ Thursday, 3rd March – Scholar Handbook

- <https://www.edu.cz/methodology/prirucka-pro-skoly-ukrajina/>
- How to communicate with pupils about war
- How to integrate Ukrainian pupils and support their inclusion among peers
- How to support their mental health

JAK MLUVIT S DĚTMI O VÁLCE

NELŽETE JIM

Poskytněte dětem pravdivé informace, v rozsahu úměrném jejich věku.

**VYTVOŘTE VHODNÉ
PODMÍNKY PRO ROZHOVOR**

Je důležité, aby se děti cítily v bezpečí a v klidu.

**DEJTE DĚTEM PROSTOR,
ABY MOHLY MLUVIT
O SVÉM STRACHU**

Řekněte jim, že jste tu pro ně. Nespěchejte. Nezlehčujte a nezpochybňujte jejich pocity.

Dejte dětem najevo, že chápete, že to, co se děje, je matoucí a komplikované. Řekněte jim, že pocity, které mohou zažívat, jsou normální reakcí na nenormální situaci - válku.

Pomozte dětem vyjádřit své pocity např. hrou, kresbou

ZAJÍMEJTE SE, CO SI O TOM VŠEM MYSLÍ

Snažte se naslouchat, zjistěte, co už děti ví, co slyšely a jak se o tom dozvěděly.

Dejte jim najevo, že jste rádi, že s nimi o tom můžete mluvit. Podělte se o své názory a pocity ohledně konfliktu na Ukrajině. Dovolte dětem, aby vyjádřily i ony své vlastní názory a emoce.

Nenechávejte v tom ani starší děti a dospívající. Bavte se s nimi o všem, co v médiích vidí a slyší.

**UZNEJTE NÁROČNOST SITUACE
A MĚJTE OHLEDY**

Buďte zvlášť citliví k dětem, které mohou být válkou více zasaženy (např. mají příbuzné na Ukrajině či v Rusku, rodiče v ozbrojených složkách, případně mají za sebou jiné závažné trauma).

CO JEŠTĚ POMÁHÁ?

Ukažte dětem příklady lidí a organizací, které pomáhají.

Mluvte o příbězích lidí,

■ Friday, 4th March – Dubna Issue

- <https://www.msmt.cz/ministr-skolstvi-ke-spolupraci-cr-se-sujv>
- Minister decided to start preparing the termination of the Czech membership in the Joint Institute for Nuclear Research (Dubna, Russia)
- CZ/CS founding member in 1956
- Full members mainly the post-socialistic and post-soviet countries
- „It is not possible to cooperate in nuclear research with state that has militarily endangered the peaceful use of nuclear energy.“

MINISTR ŠKOLSTVÍ KE SPOLUPRÁCI ČR SE SÚJV

Reakce ministra školství, mládeže a tělovýchovy Petra Gazdika na noční útok ruské armády na atomovou elektrárnu v ukrajinském Zápороží.

Se stále rostoucími obavami sleduji zvyšující se brutalitu útoků ruské armády na civilní cíle v Ukrajině, jejichž prozatímním vrcholem byl noční útok na atomovou elektrárnu v Zápороží. Tímto aktem byly porušeny Ženevské úmluvy, které zakazují mimo jiné útoky na jaderné zdroje elektrické energie. I z tohoto důvodu jsem se jakožto gestor mezinárodní spolupráce ČR ve výzkumu a vývoji rozhodl k nastoupení okamžitých kroků vedoucích k ukončení členství ČR ve Spojeném ústavu jaderných výzkumů (SÚJV), sídlícím v Dubně nedaleko Moskvy v Ruské federaci.

SÚJV je mezinárodní organizací zabývající se výzkumem zejména v oblasti jaderné a částicové fyziky. Československo patřilo v roce 1956 mezi jeho zakládající členské státy. Vědecký přínos účasti ČR v SÚJV je nezpochybnitelný, jak ukázalo mj. poslední hodnocení přínosů členství ČR v mezinárodních organizacích výzkumu, vývoje a inovací realizované v roce 2021. S ohledem na současnou situaci, kdy majoritní shareholder SÚJV rozpoutal a nadále eskaluje válečný konflikt proti Ukrajině, nicméně není pro ČR v SÚJV již nadále místo. Není možné nadále spolupracovat na výzkumu v oblasti jaderných technologií se státem, který vojensky ohrozil mírové využití jaderné energie.

■ Friday, 4th March – Launched Web for Ukrainian Refugees on School Education

– <https://www.edu.cz/ukrajina/>

Посібник для батьків: Як поступати при інтеграції в освітню систему Чеської Республіки

Що потрібно робити, якщо ви щойно приїхали з дітьми до Чеської Республіки?

1. Для акліматизації в новому середовищі найголовніше є забезпечити сімейний побут для повсякденного життя і дати всім достатньо відпочити.

2. Поступово намагайтеся адаптуватися до життя в новій країні

- намагайтеся забезпечити дітям відповідне дозвілля в групах однолітків – залучення до адаптаційних груп, організованих різними організаціями, творчі заходи, заняття спортом, перебування на природі тощо;
- розгляньте можливість залучення до дистанційного навчання, яке надають українські освітні організації
- намагайтеся вивчати разом з дітьми ази чеської мови відповідно до їх віку.

3. **Почніть вирішувати питання щодо зарахування дітей до чеської школи** – прийом до школи краще вирішувати лише тоді, коли Ваша дитина до цього готова і не сприймає це як стресову ситуацію. Не треба поспішати, спочатку потрібно вирішити питання житла, матеріального та фінансового забезпечення. Протягом перших трьох місяців перебування в Чеській Республіці організовувати зарахування до школи не обов'язково, але якщо на Ви думаєте, що для Вашої дитини це буде добре, звичайно, маєте на це право.

■ Friday, 4th March – Launched Web for Students and Researchers

- <https://www.studyin.cz/ukraine/>
<https://www.researchin.cz> (in progress, linkage to <https://scienceforukraine.eu/>)
- Collaboration with the Czech Rectors Conference, the Czech Academy of Sciences and other stakeholders
- Focused on both current, and future students and researchers
- Signpost to the HEIs and research organizations webs, their programs, scholarships and social assistance
- Job and accommodation offers

		
Стипендії для українських студентів - Scholarships for Ukrainian students <p>Ви студент чи студентка з України і хотіли б навчатися або продовжувати навчання в університетах Чеської Республіки? Чеські університети пропонують...</p> <p>READ MORE ></p>	Допомога українським вченим - Help for Ukrainian scientists <p>Чеська академія наук - Czech academy of sciences Чеська академія наук запустила веб-портал з інформацією про допомогу українським дослідникам. Цей...</p> <p>READ MORE ></p>	Корисні посилання - Useful links <p>НАШІ УКРАЇНЦІ ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОЖИВАННЯ Інформація для громадян України - Міністерство внутрішніх справ Чеської Республіки Посольство України в...</p> <p>READ MORE ></p>

■ Monday, 7th March – BFUG Proclamation

- The Russian Union of Rectors issued statement which supports the Russian invasion of Ukraine, fully in line with the Putin propaganda (<https://rsr-online.ru/news/2022-god/obrashchenie-rossiyskogo-soyuza-rektorov1/>)
- The European University Association Board suspended the membership of those universities whose leaders have signed the statement
- Call of the Bologna Follow-Up Group, placed on the CZ MEYS webpage (<https://www.msmt.cz/prohlaseni-skupiny-bolonskeho-procesu>)

PROHLÁŠENÍ ŘÍDÍCÍ SKUPINY BOLOŇSKÉHO PROCESU

Česká republika se společně s dalšími členy Řídící skupiny Boloňského procesu tvořící společný Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání rozhodla reagovat na pokračující události na Ukrajině a připojila se k výzvě k okamžité i dlouhodobé pomoci ukrajinským studentům, akademickým pracovníkům i všem uprchlíkům. V souladu s ochranou demokratických principů Boloňského procesu, BFUG žádá své členy, aby pozastavili své styky a spolupráci ve oblasti vysokého školství se státy, které podporují ruskou invazi na Ukrajině. Zároveň vyjadřuje podporu a ocenění ruským občanům, kteří protestují proti válce na Ukrajině a nabízejí pomoc a ochranu členům ruské vysokoškolské komunity.

[Prohlášení v českém jazyce.](#)

STATEMENT BY MEMBERS AND CONSULTATIVE MEMBERS OF THE BOLOGNA FOLLOW UP GROUP ON CONSEQUENCES OF THE RUSSIAN INVASION OF UKRAINE

The Czech Republic together with other members of the Bologna Follow-Up Group who create common European Higher Education Area (EHEA) has decided to respond to the current developments in Ukraine and has joined the call for immediate and long-term help to Ukraine students, academic staff and refugees. In the spirit of protecting democratic values, which form an integral part of the idea of the Bologna Process, The signatories ask all members and consultative members of EHEA to cease contact and cooperation in the higher education area with central government agency of Russia or other countries that actively support the Russian invasion of Ukraine. At the same time it expresses the support and appreciate courage those members of Russian civil society who taking a public stance against the war in Ukraine.

[English version of the Statement.](#)

■ Current situation

- More than 2 M Ukrainian refugees (8th March Data)
- In the CZ, more than 150,000 refugees, half of them under 18, adults mainly women (10th March Data)
- CZ expects 500,000 refugees in total, 200,000 of them under 18

■ To-do: CZ Level

- Adoption of the ad hoc Law-Ukraine (adjustment of enrollment conditions, of curricula in specific cases, of Ukrainian assistants and teachers etc.); it is expected to be in force by the end of this week
- Systematical support for principals, teachers, current pupils and parents and refugees (the capacity of schools is sufficient in total, however, redistribution within CZ might be needed)
- Fight against Russian propaganda (alleged „state-organized pogroms“ on Russian pupils and students, their discrimination etc.)
- Support for Russian anti-régime students?
- Reflection of the situation while preparing the CZ PRES

■ To-do: EU Level (if I humbly may)

- Accelerated **approval of the ESIF Operation Programs (2021+)** by EC, MEYS OP draft is in current wording already prepared for aimed support, further delays by EC are unacceptable
- By EC proposed adjustments to the current period are for CZ unusable (no free allocation of MEYS OP, ongoing projects are finishing without savings might to be potentially used)
- EC proposes flexibility, however, only within funds; a possible solution would be to **enable flexibility between funds** and its increasing up to 20 %
- Collecting data, presenting the best practices on all levels (state/regions/municipalities/schools/NGOs/individuals), comparisons, allowing all stakeholders **to teach from the Syrian migration crisis**, incl. support the stakeholders' mobilities
- Further support of Erasmus (CZ appreciates very much the flexible reaction of EC)
- Fight **against Russian propaganda** and hoaxes
- Position towards anti-régime Russians?
- Plan for help reconstruct Ukrainian education and research sector?

**Thank you not for your attention only
but for your open minds, empathy, and decisiveness as well**

Václav Velčovský, Ph.D.

Vice Minister for International Affairs, EU and ESIF

Ministry of Education, Youth, and Sports of the Czech Republic

Email: vaclav.velcovsky@msmt.cz

Cell phone: +420 778 743 888